

Viisikymmentä Suomelle uutta kärpäslajia (Diptera: Brachycera)

Jere Kahanpää

Finnish Museum of Natural History, Zoology Unit, P.O. Box 17, FI-00014 University of Helsinki, Finland, email jere.kahanpaa@helsinki.fi

Viisikymmentä kärpäslajia ilmoitetaan uutena Suomesta pääasiassa viimeisen kymmenen vuoden aikana kerätyn aineiston perusteella. Lajeista Pohjois-Euroopalle uusia ovat *Phora convallium* Schmitz, *Cerodontha (Butomomyza) staryi* (Stary), *Geomyza martineki* Drake, *Hecamedoides unispinosus* (Collin) ja *Phorbia bartaki* Ackland & Michelsen.

Fifty fly species of the families Tabanidae, Hybotidae, Empididae, Lonchopteridae, Phoridae, Psilidae, Sciomyzidae, Agromyzidae, Opomyzidae, Carnidae, Chloropidae, Heleomyzidae, Ephydriidae, Scathophagidae, Anthomyiidae and Muscidae are added to the list of Finnish Diptera Brachycera. *Phora convallium* Schmitz, *Cerodontha (Butomomyza) staryi* (Stary), *Geomyza martineki* Drake, *Hecamedoides unispinosus* (Collin) and *Phorbia bartaki* Ackland & Michelsen are reported for the first time from Northern Europe.

avainsanoja/keywords: Diptera; Brachycera; Finland; faunistics; new country records

Johdanto

Edellisen Suomen kaksisiipisten luettelon julkaisusta on kulunut yli kolmekymmentä vuotta (Hackman 1980a,b). Tuon luettelon valmistamisen aikoihin kärpäsharrastus- ja tutkimus Suomessa eli hiljaiseloa. Onneksi aktiivisuus on ponkaissut uuteen nousuun ja erityisesti 2000-luvulla uusi kerääjä- ja määrittäjäsukupolvi on löytänyt satoja Suomelle uusia kärpäslajeja. Päivitettyjä luetteloita on julkaistu jo monista heimoista (Haarto & Kerppola 2004, Kahanpää & Grichanov 2004, Kahanpää & Winqvist 2005, Salmela 2006, Winqvist & Kahanpää 2007, Ilmonen & Adler 2008, Kehlmaier & Ståhls 2008, Haarto 2011, Haarto 2012, Kjærandsen 2012, Paasivirta 2012, Salmela 2012). Uusi koko Diptera-lahkon kattava lajiluettelo on tällä hetkellä valmisteilla.

Tällä julkaisussa ilmoitetaan Suomelle uutena viisikymmentä kärpäslajia pääasiassa suoma-

laisten hyönteisharrastajien uusiin näytteisiin perustuen.

Havainnot on lueteltu maakunnittain etelästä pohjoiseen ja lännestä itään edeten. Kustakin havainnosta annetaan perustiedot (yksilömäärä, paikka, koordinaatit, aika ja havaitsija) sekä näytenumerot, jos havaintoon liittyvillä näytteillä on sellaiset. Näyteyksilöt ovat pääasiassa kerääjiensä kokoelmissa ellei toisin mainita. Luonnontieteellisen museon (Luomus) kokoelmista käytetään kansainvälistä lyhennettä MZH.

Pyydysten, erityisesti malaiserysien, yleistynyt käyttö on selvästi vaikuttanut havaittuun lajistoon: lukuisat aikaisemmin harvinaisina pidetyt lajit ovat osoittautuneet vain vaikeasti haavimalla havaittaviksi. Monet maalle uudet lajit onkin löydetty rysäaineistoista. Ahkera haavin heiluttaminen on toki myös palkinnut tekijänsä yhä uudestaan ja uudestaan.

Suomelle uusia lajeja/new to Finland

TABANIDAE

Haematopota italica Meigen, 1804. Vuorimies (1984) ilmoitti lajin Suomesta, mutta museoaineiston perusteella tuolloin kyseessä oli väärä määrittely (Kahanpää & Winqvist 2005). **Finland** 1 ♀ *Al*: Jomala, Moren (669462: 310386), 27.vii.–25.ix.2007, leg. O. Autio & J. Salmela, malaise-pyydys.

HYBOTIDAE

Tachydromia connexa Meigen, 1822. **Finland** 1 ♂ *Al*: Finström, Kvarnträsk (67138: 31124), 21.vi.2007, leg. J. Kahanpää (jka07-03444); 1 ♂ 1 ♀ *Al*: Jomala, Kungsö (668860: 310194), 15.vi.–27.vii.2007, leg. O. Autio & J. Salmela, malaise; 2 ♂♂ *N*: Loviisa, Hagalundin jalopuulehto (6703372: 8457662), 24.vii.2007, leg. J. Flinck, malaise (JF09-2926,-2927).

EMPIDIDAE

Dolichocephala guttata (Haliday, 1833). **Finland** 1 ♂ *Al*: Hammarland, Hälttdalsberget (67106: 31013), 11.vi.2007 leg. J. Kahanpää (jka07-04054); Leg. O. Autio & J. Salmela, malaise: 1 ♂ 1 ♂ *Al*: Jomala, Timmermyran (668995: 309847), 20.iv.–15.vi.2007; 1 ♂ *Al*: Eckerö, Sinnträsk (66956: 30867), 15.vi.–28.vii.2007; 1 ♀ *Al*: Jomala, Moren (669462: 310386), 15.vi.–27.vii.2007; 1 ♂ *Al*: Jomala, Österviken (66933: 31135), 29.vii.–27.ix.2007.

LONCHOPTERIDAE

Lonchoptera mejerei Collin, 1938. Luonnontieteellisen museon kokoelmissa tämän nimen alla olevat Lauri Tiensuun keräämät yksilöt osoittautuivat väärin määritetyiksi. **Finland** 2 ♂♂ 1 ♀ *N*: Mäntsälä, Ohkolanjoki (6716631: 3399801), 24.v.–4.vii.2007, leg. J. Kahanpää, malaise.

Lonchoptera scutellata Stein, 1890. Usein lähteiköillä, virtavesien varsilla tai muuten kylmän pintaveden vaikutuspiirissä. **Finland** 1 ♀ *Al*: Finström, Holmsjön S (670235: 310277), 21.iv.–16.vi.2007, leg. O. Autio & J. Salmela, malaise; 1 ♀ *Al*: Finström, Holmsjön N (670241: 310277), 28.vii.–26.ix.2007, leg. O. Autio & J. Salmela, malaise; 1 ex *Ab*: Turku (6709: 3240), 2.iii.2010, photog. Johannes Lehkola; 24 ♀♀ *N*: Nurmijärvi, Lallinsuo (6700910: 3372709), 23.v.–4.vii.2007, leg. J. Kahanpää, malaise+allas; 1 ♂ 3 ♀♀ *N*: Nurmijärvi, Lallinsuo (6700910: 3372709), 4.vii.–8.viii.2007, leg. J. Kahanpää, malaise; 1 ♀ *N*: Mäntsälä, Ohkolanjoki (6716631: 3399801), 24.v.–4.vii.2007, leg. J. Kahanpää, malaise; 1 ♀ Ohkolanjoki, 4.vii.–8.viii.2007, leg. J. Kahanpää, malaise; 2 ♀♀ *N*: Helsinki, Haaga (66802: 33843), 24.iv.2008, leg. J. Kahanpää; 1 ♂ Haaga, 17.v.2008, leg. J. Kahanpää; 1 ♂ 1 ♀ *N*: Helsinki, Kannelmäki (66808: 83828), 13.v.2012, leg. J. Kahanpää (JKA12-2104); 1 ♂ *N*: Loviisa, Harmaakallio (6701337: 8456509), 10.vi.2010, leg. J. Flinck (JF10-1169), malaise; 2 ♀♀ *N*: Loviisa, Rauhala (6701979: 8456973), 15.vi.2010, leg. J. Flinck (JF10-1423,-1431), malaise.

PHORIDAE

Borophaga incrassata (Meigen, 1830). **Finland** 1 ♂ *Ab*: Kemiö, Dalsbruk kyrkby (66648: 32500), 6.viii.2009, leg. J. Kahanpää (jka09-05967).

Chaetopleurophora spinosissima (Strobl, 1892). **Finland** 1 ♂ *N*: Vantaa, Vehkalanmäki (66855: 83797), 3.v.2013, leg. J. Kahanpää.

Phora convallium Schmitz, 1928. **Finland** 1 ♂ 1 ♀ *Ab*: Lohja, Tamminiemi (66822: 33267), 16.vi.2006, leg. J. Kahanpää (jka06-00351).

Phora convergens Schmitz, 1920. Mainittu jo Winqvistin (2011) Ruissalo-raportissa. **Finland** 1 ♂ *Al*: Saltvik, Långbergsöda (670761: 312132), 28.vii.–26.ix.2007, leg. O. Autio & J. Salmela, malaise; 1 ♂ 1 ♀ *N*: Mäntsälä, Mustametsä (6724: 3398), 19.viii.2003, leg. J. Kahanpää; 1 ♂ *Ta*: Juupajoki, Lakkasuo (6857: 3358), 12.vii.–29.vii.2007, leg. J. Pohjoismäki, malaise; 1 ♂ 1 ♀ *Ta*: Hartola, Korvenpohja (68396: 34497), 18.viii.2002, leg. J. Kahanpää; 1 ♂ 1 ♀ *Obb*: Ranua, Kirveslampi (73060: 34792), 12.vii.2002, leg. J. Kahanpää; 2 ♂♂ *Ks*: Kuusamo, Tulipuro (7366138: 3609861), 20.vi.–3.viii.2005, leg. J. Salmela, malaise.

Phora hamata Schmitz, 1927. Yleinen Etelä-Suomessa. Vain kunkin kunnan 1. havainto on mainittu. **Finland** leg. J. Kahanpää: 2 ♂♂ *Al*: Hammarland, Hältdalsberget (67106: 31013), 11.vi.2007 (jka07-04053, -04056); 2 ♂♂ *Ab*: Lohja, Vaanila (66914: 31013), 17.vi.2004; 1 ♂ *N*: Helsinki, Suursuo (66821: 33860), 3.v.2008; 2 ♂♂ *N*: Vantaa, Hakkila, Håkansböle gård (66863: 33962), 7.vi.2011 (Jka11-01857); 1 ♂ *N*: Lapinjärvi, Vasarankylä, S-talosta itään (67253: 34566), 29.v.2011; 1 ♂ *Ta*: Sysmä, Sipilä (68376: 34282), 13.v.2007 (Jka11-01857); 1 ♂ *Ta*: Hartola, Hirtesalo (6839: 3451), 4.v.2004.

Plectanocnema nudipes (Becker, 1901). **Finland** 1 ♂ *Kl*: Parikkala (68196: 36278), 22.vi.2003, leg. J. Sinkkonen; 1 ♂ *N*: Helsinki, Herttoniemi Fastholma (667871: 339053), 12.v.2006, leg. J. Flinck, malaise (JF06-3930).

PSILIDAE

*Loxocera albiset*a (Schrank, 1803). Sekoitettu aikaisemmin lajin *L. aristata* (Panzer, 1801) kanssa. Lajiparista käytettiin yhdessä nimeä *Loxocera ichneumonea* Linnaeus, 1758. Paikottaisena ja yleensä harvalukuisena Etelä-Suomessa. Vain kunkin kunnan 1. havainto on mainittu. **Finland** 1 ♀ *Ab*: Turku, Satava Samppa (67056: 32313), 18.viii.2013, leg. K. Winqvist; 1 ♀ *N*: Helsinki, kasvitieteellinen puutarha (667: 338), 3.viii.1948, leg. W. Hellén (coll. MZH); 1 ♀ *N*: Nurmijärvi, Lallinsuo (6700928: 3372711), 6.viii.–11.ix.2007, leg. J. Kahanpää, malaise; 1 ♀ *N*: Loviisa, Rauhala (6701979: 8456973), 17.vi.2010, leg. J. Flinck (JF10-1651), malaise; 1 ♀ *Ta*: Jaala, Pyhäjärvi, Jaalanlahti (67705: 34718), 24.vii.–20.viii.2003., leg. E. Korkeamäki, ikkunapyydyys.

Freyopsila sibirica Frey, 1925. **Finland** 2 ♂♂ *N*: Sipoo, Nevas (6687: 3412), 29.v.–5.vi.1989, leg. A. Albrecht, malaise, coll. MZH; 1 ♀ *Sa*: Pertunmaa, Laukkala (68247: 34645), 28.vi.2010, leg. J. Kahanpää (jka10-02235); 1 ♀ *Sa*: Mikkeli, Tornimäki pujottelurinne (68398: 35185), 29.vi.2010, leg. J. Kahanpää (jka10-02726); 3 exx *Om*: Pietarsaari, 24.vi.1954, 4.vii.1955 & 26.vi.1956, leg. R. Storå, coll. MZH; 1 ♂ *Ks*: Kuusamo, Siikasuo (73297: 36063), 7.vii.2006, leg. J. Kahanpää (jka06-01671).

SCIOMYZIDAE

Pteromicra oldenbergi (Hendel, 1902). Laji mainitaan edellisissä Suomen kaksisiipisten luetteloissa (Frey 1941, Hackman 1980b), mutta vanhat tiedot perustuvat Venäjälle luovutetulta alueelta (Valamo, Suistamo) peräisin oleviin yksilöihin (Rozkošný 1984). **Finland** 1 ♂ *Al*: Jomala, Moren (669462: 310386), 15.vi.–27.vii.2007, leg. O. Autio & J. Salmela, malaise; 1 ♀ *Al*: Hammarland, Ängesjö-puro (670703: 309837), 16.vi.–28.vii.2007, leg. O. Autio & J. Salmela, malaise; 1 ex *Ab*: Turku, Satava Hennala (67026: 32355), 25.vii.2011, leg. K. Winqvist; 1 ♂ *N*: Inkoo, Fagervik (66606: 33225), 29.v.–7.vii.2007, leg. J. Kahanpää, malaise.

AGROMYZIDAE

Amauromyza monfalconensis (Strobl, 1909). Lajin esiintymisestä Suomessa on aikaisemmin oltu epävarmoja (Spencer 1976). **Finland** 1 ♂ *Al*: Maarianhamina, Ytternäs (66830: 31082), 16.vi.2007, leg. J. Kahanpää (jka07-03540); 1 ♂ *Al*: Saltvik, Höckböle (67164: 31097), 13.vi.2007, leg. J. Kahanpää (jka07-03142).

Aulagromyza heringii (Hengel, 1920). **Finland** 1 ♂ *Al*: Finström, Norrö (67022: 31026), 11.vi.2007 leg. J. Kahanpää (jka07-04091).

Aulagromyza tremulae (Hering 1957). **Finland** mines *N*: Helsinki, Paloheinä (66837: 33863), 29.vi.2007, leg. G. Söderman; mines *N*: Helsinki, Paloheinä (66841: 33849), 9.viii.2007, leg. G. Söderman; mines *N*: Helsinki, Ruskeasuo (667: 338), vii.2007, leg. J. Kahanpää.

Cerodontha (Butomyza) staryi (Stary, 1930). **Finland** 1 ♂ *Ab*: Karjalohja, Karkalinniemi (66854: 33235), 17.vi.2011, leg. J. Kahanpää (jka11-02691).

Cerodontha (Icteromyza) bohemani (Ryden, 1951). **Finland** 1 ♂ *Ab*: Karjaa, Långån (6665901: 3321021), 4.vii.–5.ix.2007, leg. J. Kahanpää, malaise; 1 ♂ *N*: Nurmijärvi, Lallinsuo (6700928: 3372711), 6.viii.–11.ix.2007, leg. J. Kahanpää, malaise; 1 ♂ *Tb*: Jyväskylä, Eerolanlahti (69055: 34338), 22.vii.–10.viii.2004, leg. J. & L. Kahanpää, malaise.

Phytomyza (Phytomyza) socia Brischke, 1881. **Finland** 1 ♂ *Ab*: Karjalohja, Karkalinniemi (66857: 33236), 17.vi.2011, leg. J. Kahanpää (Jka11-02666).

Phytomyza (Phytomyza) diversicornis Hendel, 1927. Kasvatettu kaarlenvaltikalta (*Pedicularis palustris*). **Finland** 8 exx *Li*: Inari (76248: 852841), ex larva 22.i.2013, leg. E.M. & L. Laasonen, coll. MZH (<http://id.luomus.fi/HT.972> ... HT.972).

OPOMYZIDAE

Geomyza martineki Drake, 1992. **Finland** 2 ♂♂ 1 ♀ *Al*: Eckerö, Sinnträsk (66956: 30867), 15.vi.–28.vii.2007, leg. O. Autio & J. Salmela, malaise; 2 ♂♂ 1 ♀ *Al*: Jomala, Nyhaga (6689550: 3099340), 20.iv.–15.vi.2007, leg. O. Autio & J. Salmela, malaise.

Kuva/Fig. 1. *Colliniella mejerei* (Duda), näyte jka-05-01120.

Kuva/Fig. 2. *Parydra mitis* (Cresson), naaras.

Opomyza lineatopunctata von Roser, 1840. Laajalle levinnyt mutta varsin paikoittainen. Vain kunkin kunnan 1. havainto on mainittu. **Finland** 1 ♀ *Al*: Eckerö, Ekbol (67060: 30924), 5.vii.–2.viii.2011, leg. I. Kakko; 1 ♀ *N*: Helsinki, Kallahdenniemi (6676: 3397), 12.viii.2003, leg. J. Kahanpää (jka06-03374); 1 ♂ 1 ♀ *Ta*: Ruovesi, Haukkajoki (6883: 3330), 11.viii.2001, leg. K. Mattila; 1 ♀ *Kb*: Ilomantsi, Pihunpudas (6990: 3725), 5.viii.2012, leg. I. Kakko; 7 ♂♂ 26 ♀♀ *Ks*: Kuusamo, Saaripuro (7357336: 3611517), 3.viii.–20.ix.2006, leg. J. Salmela, malaise; 1 ♀ *Obb*: Rovaniemi, Lomalammioja (7367763: 3418846), 28.viii.–30.x.2004, leg. J. Salmela & J. Ilmonen, malaise.

Kuva/Fig. 3. *Parydra mitis* (Cresson), otsa ja keskiselkä.

Kuva/Fig. 4. *Phorbia bartaki* Ackland & Michelsen, näyte jka06-03389.

Kuva/Fig. 5. *Phorbia moliniaris* (Karl), koiras.

Kuva/Fig. 6. *Coenosia pudorosa* Collin, näyte jka10-0178.

CARNIDAE

Meoneura minutissima (Zetterstedt, 1860). **Finland** 2 ♂♂ *Al*: Maarianhamina, Ytternäs (66830: 31082), 12.vi.2007, leg. J. Kahanpää (jka07-03289, jka07-03543).

CHLOROPIDAE

Colliniella mejerei (Duda, 1932). Kuva/Fig. 1. Hackman (1980b) ilmoitti lajin Suomesta nimellä *Aphanotrigonum mejerei*, mutta Nartshuk & Anderssonin (2013) sekä museoaineiston perusteella tuo tieto perustuu Karjalan kannakselta kerättyyn aineistoon. Laji on siis Nyky-Suomelle uusi.

Finland 1 ex *N*: Hanko, Tallholmarna (66414: 32767), 17.vi.2005, leg. J. Kahanpää (jka-05-01120).

HELEOMYZIDAE

Suillia lurida (Meigen, 1830). **Finland** 6 ♂♂ 1 ♀ *N*: Espoo, Espoonkartano (66789: 33660), 31.iii.2007, leg. J. Kahanpää; 5 exx *N*: Mäntsälä, Saari (67368: 34139), 3.v.2010, leg. I. Kakko.

Suillia quadrilineata Czerny, 1924. Laajalle levinnyt mutta varsin paikoittainen Keski- ja Pohjois-Suomessa. Vain kunkin kunnan 1. havainto on mainittu. **Finland** 1 ♂ *St*: Parkano, Ahvenus (688: 329), 28.v.–15.vi.1998, leg. A. Polevoi; 1 ♂ *St*: Kuru, Lehtivehmas (6873: 3332), 26.v.–12.vi.1998, leg. A. Polevoi; 2 ♂♂ *Ta*: Ruovesi, Musturi (6865: 3336), 11.viii.–15.x.1998, leg. A. Polevoi; 1 ♂ *Sb*: Nilsiä, Luotteispuro (70129: 35519), 4.vi.2007, leg. J. Kahanpää; 1 ex *Kb*: Ilomantsi, Pieni Kotavaara (6999: 3721), 15–29.ix.1997, leg. M. Tietäväinen; 10 ♂♂ 5 ♀ *Lkoc*: Kolari, Ylläs (750016: 337977), 1.–7.vii.2012, leg. A. Haarto (AHa12-002800 to -002813, AHa12-002862).

EPHYDRIDAE

Hecamedoides unispinosus (Collin, 1943). **Finland** 1 ♂ *Ab*: Karjaa, Mustio (66738: 33256), 20.vi.2006, leg. J. Kahanpää (jka06-00928).

Parydra mitis (Cresson, 1930). Kuvat/Figs. 2, 3. **Finland** 1 ♂ *N*: Helsinki, Vuosaari (668: 338), 23.iv.2002, leg. J. Kahanpää; 1 ♀ *Ka*: Anjalankoski, Rapakivenjärvi (67258: 34931), 23.vi.2004, leg. J. Kahanpää; 1 ex *Tb*: Jyväskylä, Halssilanrinne (69049: 34380), 2.v.2011, leg. K. Winqvist.

SCATHOPHAGIDAE

Cordilura aemula Collin, 1958. **Finland** 3 ♂♂ 1 ♀ *Ta*: Jaala, Pyhäjärvi, Jaalanlahti (67703: 34716), 13.v.–3.vi.2005, leg. E. Korkeamäki; 2 ♂♂ 3 ♀♀ Jaalanlahti, 10.vi.–6.vii.2005, leg. E. Korkeamäki; 1 ♂ *Sa*: Mikkeli, Tornimäki (68398: 35180), 29.vi.2010, leg. A. Haarto (AHa10-001126); 1 ♂ *Ok*: Vaala, Manamansalo (7136210: 3503693), 15.–21.vii.2003, leg. R. Leinonen.

ANTHOMYIIDAE

Lasiomma anthomyinum (Róndani, 1866). Mainittu jo Winqvistin (2011) Ruissalo-raportissa. **Finland** 1 ♂ *N*: Helsinki, Olympiastadion (6676: 3385), 10.v.2002, leg. J. Kahanpää (jka06-03384); 2 ♂♂ *Ab*: Turku, Ruissalo, Ajatinluodontie (671214: 323367), 9.–16.vi.2004, leg. V. Rinne, malaise.

Delia lamelliseta (Stein, 1900). Laajalle levinnyt mutta paikoittainen. Vain kunkin kunnan 1. havainto on mainittu. **Finland** 1 ♂ *Ab*: Turku, Jaaninoja (67115:32347), 16.vi.2010, leg. K. Winqvist; 2 ♂♂ *N*: Helsinki, Töölönlahti länsiranta (66730: 83852), 25.v.2010, leg. J. Kahanpää; 1 ♂ *St*: Siikainen, Harva-Parkki (68619: 32239), 25.vii.2006, leg. K. Winqvist; 1 ♂ *St*: Pori, Polsanluoto (683: 322), 10.vi.2012, leg. K. Winqvist; 1 ♂ *Sa*: Mikkeli, Kalvitsa asema (68670:

35152), 30.vi.2010, leg. A. Haarto (AHa11-005629); 2 ♂♂ *Kb*: Ilomantsi, Puustinvaara (69509: 36969), 23.vi.2008, leg. J. Kahanpää (jka08-00685, -00707); 8 ♂♂ *Lkoc*: Kittilä, Pyhäjoen lehto (75515: 33812), 19.vii.2008, leg. J. Kahanpää.

Delia subalpina (Ringdahl, 1926). **Finland** ; 2 ♂♂ *Lkoc*: Kolari, Varkaankuru 15 (75020: 33821), 10.vii.2008, leg. J. Kahanpää (jka09-01339); 3 ♂♂ *Lkoc*: Kolari, Varkaankuru 18 (75020: 33821), 10.vii.2008, leg. J. Kahanpää (jka09-01372).

Phorbia bartaki Ackland & Michelsen, 1987. Kuva/Fig. 4. Vain kuumilla ja kuivilla hiekkakedoilla toisin kuin lähilaji *P. curvicauda* (Zett.). **Finland** 1 ♂ *N*: Espoo (6685: 3365), 27.v.2012, leg. J. Koistinen (JKo12-0050); 1 ♂ *N*: Espoo, Siikajärvi (6686: 3363), 8.vi.2012, leg. J. Koistinen; 1 ♂ Siikajärvi, 10.vi.2012, leg. J. Koistinen; 2 ♂♂ Siikajärvi, 18.vi.2012, leg. J. Koistinen; 8 ♂♂ *Sa*: Luumäki, Pajari (67551: 35145), 30.v.2003, leg. J. Kahanpää (jka06-03388-03394).

Phorbia moliniaris (Karl, 1917). Kuva/Fig. 5. Suomen toistaiseksi havainto on pienen järven soistuneelta rannalta. **Finland** 1 ♂ *Ab*: Vihti, Suolikas (66942: 33654), 11.vi.2003, leg. J. Kahanpää.

Phorbia singularis Tiensuu, 1937. Tavattu järven rantaluhtaa reunustavilta pajuilta (*Salix*). **Finland** 1 ♂ *Ta*: Hartola, Harjunsalmi (6837: 3451), 3.v.2003 (jka06-03395).

MUSCIDAE

Coenosia pudorosa Collin, 1953. Kuva/Fig. 6. Laajalle levinnyt täysikasvuisten kosteiden kuusikoiden kärpänen. Vain kunkin kunnan 1. havainto on mainittu. **Finland** leg. J. Kahanpää: 1 ♀ *N*: Helsinki, Ilmala (66762: 83842), 26.vi.2013; 1 ♀ *N*: Mäntsälä, Mustametsä (6724: 3398), 19.viii.2003 (jka06-03396); 1 ♀ *Ta*: Sysmä, Kammiovuori (68438: 34308), 27.viii.2006 (jka06-02260); 1 ♂ 2 ♀♀ *Sa*: Pertunmaa, Isosuo (68351: 34684), 28.vi.2010 (jka10-02256, -02270, -02271); 1 ♂ 1 ♀ *Sa*: Mikkeli, Tuukkala Konnunsuo (68370: 35143), 29.vi.2010 (jka10-02516, -02526); 2 ♀♀ *Sa*: Puumala (68354: 35571), 27.vii.2002 (jka06-03397); 1 ♂ *Ks*: Salla, Kolmiloukkosenvaara Kaunishauta (74057: 35825), 17.vii.2010 (jka10-00204); 1 ♀ *Lkoc*: Kittilä, Vasalaki E 10 (75090: 33954), 11.vii.2008; 1 ♀ *Lkoc*: Muonio, Keimiötunturi SW 57 (75416: 33785), 13.vii.2008.

Coenosia sallae Tiensuu, 1938. Tiensuun alkuperäinen aineisto on kerätty Venäjälle luovutetulta alueelta. **Finland** 1 ♂ *Ab*: Karjalohja, Karkalinniemi (66857: 33236), 17.vi.2011, leg. J. Kahanpää (Jka11-02680); 4 ♂ *Ta*: Riihimäki, Koivuaho (673509: 338009), 14.–30.vi.2010, leg. I. Kakko (AHa13-000406 -000409).

Lispocephala fuscitibia Ringdahl, 1944. **Finland** 1 ♂ *Kb*: Ilomantsi, Pirhunvaara (69931: 37233), 24.vi.2012, leg. J. Kahanpää (jka08-00072).

Limnophora pandellei Séguy 1923. Suomesta ei vielä ole löydetty yhtään koirasta, joten määrittäminen jää hieman epävarmaksi. Joka tapauksessa kyse on Suomelle uudesta lajista. **Finland** 2 ♀♀ *Ks*: Kuusamo, Jäkälämütka (735840: 361823), 10.–15.vii.2009, leg. A. Haarto (AHa12-001148, -000641); 1 ♀ *Ks*: Kuusamo, Nurmisaarenniemi hietikko (73638: 36097), 15.vii.2009, leg. J. Kahanpää (jka10-00284); 2 ♀♀ *Li*: Utsjoki, Karigasniemi (77000: 34539), 7.vii.2004, leg. J. Kahanpää.

Lispe melaleuca Loew, 1847. **Finland** 1 ♂ *N*: Helsinki, Kallahdenniemi (667620: 339743), 2.–11. vii.2003, leg. J. Kahanpää, malaise.

Spilogona albisquama (Ringdahl, 1932). **Finland** 1 ♂ *Li*: Inari, Hirvassalmi (76081: 34664), 8.vii.2004, leg. J. Kahanpää.

Spilogona atrisquamula Hennig, 1959. **Finland** 1 ♂ *Ks*: Kuusamo, Itä-Ruka (73433: 35981), 12.vii.2010, leg. J. Kahanpää (jka10-01245).

Spilogona malaisei (Ringdahl, 1920). **Finland** 1 ♂ *Le*: Enontekiö, Kilpisjärvi Saanalompolo (7673-4: 3255), 29.vii.2003, leg. J. Kahanpää.

Spilogona pusilla (Huckett, 1932). **Finland** 1 ♂ *Li*: Inari, Hirvassalmi (76081: 34664), 8.vii.2004, leg. J. Kahanpää.

Spilogona semiglobosa (Ringdahl, 1916). **Finland** 1 ♂ *N*: Espoo, Askisto (66878: 33779), 15.vii.2003, leg. J. Kahanpää.

Hydrotaea borussica Stein, 1899. **Finland** 1 ♂ *Al*: Finström, Bergö Husö (6706: 3103), 8.–9. ix.2012, leg. Anssi Teräs (AHa12-002048); 1 ♂ *Ab*: Kemiö, Sandö (66867: 32487), 2.viii.2009, leg. A. Haarto (AMF000.MUS5); 1 ♂ *N*: Espoo, Vestra (66924: 33769), 1.vii.2011, leg. J. Kahanpää (Jka11-00813); 1 ♂ *N*: Loviisa, Harmaakallio (6701344: 8456522), 8.–11.vii.2011, leg. J. Flinck (JF11-1215), malaise; 2 ♂♂ *Ta*: Loppi, Topeno (674: 334), 29.viii.2006, leg. I. Kakko; 1 ♀ *Ta*: Heinola, Lusi Vanha-Sipilä (67983: 34500), 26.vii.2007, leg. J. Kahanpää (jka09-06046); 1 ♀ *Sa*: Hirvensalmi, Suurisuo (68280: 34935), 3.vii.2010, leg. J. Kahanpää (jka10-03379).

Helina pertusa (Meigen, 1826). Mainittu jo Winqvistin (2011) Ruissalo-raportissa. **Finland** 1 ♀ *Ab*: Kemiö, Sjöfax gård (66773: 32687), 3.viii.2009, leg. J. Kahanpää (jka09-04887); 2 ♂♂ 1 ♀ *Al*: Finström, Bergö Husö (6706: 3103), 8.–9.ix.2012, leg. A. Haarto, J. Jokinen & P. Virta (AHa12-002086, -002087, -002196).

Phaonia canescens Stein, 1916. **Finland** 1 ♂ *N*: Helsinki, Herttoniemi Fastholma (667876: 339069), 28.vii.2006, leg. J. Flinck, malaise (JF06-1922); 1 ♂ Fastholma (667871: 339053), 2.viii.2006, leg. J. Flinck, malaise (JF06-2308).

Phaonia gobertii (Mik, 1881). **Finland** 1 ♀ *N*: Helsinki, Herttoniemi Fastholma (667871: 339053), 18.viii.2006, leg. J. Flinck, malaise (JF06-3172).

Viitteet

- Frey, R. 1941: Diptera Brachycera (excl. Muscidae, Tachinidae). In: Enumeratio Insectorum Fenniae. VI Diptera. Helsingin hyönteisvaihtoyhdistys r.y, s. 1–31.
- Haarto, A. 2011: Suomen ikkunasääsket – Finnish window gnats (Diptera, Anisopodidae). w-album 10: 3–13.
- Haarto, A. 2012: Suomen karvasääsket ja maasääsket (Diptera, Bibionidae ja Pleciidae). w-album 12: 3–31.
- Haarto, A. & Kerppola, S. 2004: Checklist of Finnish Hoverflies (Diptera, Syrphidae). Sahlbergia 9: 147–164.
- Hackman, W. 1980a: A check list of the Finnish Diptera I. Nematocera and Brachycera (s. str.). Notulae entomologicae 60: 17–48.
- Hackman, W. 1980b: A check list of the Finnish Diptera II. Cyclorrhapha. Notulae entomologicae 60: 117–162.
- Ilmonen, J. & Adler, P. 2008: Updated checklist of the black flies (Diptera: Simuliidae) of Finland. British Simuliid Group Bulletin 29: 9–15.
- Kahanpää, J. & Winqvist, K. 2005: Check-list of Finnish flies: families Xylophagidae–Microphoridae. Sahlbergia 10: 10–27.
- Kahanpää, J. & Grichanov, I. Y. 2004: A check-list of Finnish long-legged flies (Diptera: Dolichopodidae). International Journal of Dipterological Research 15: 57–62.
- Kehlmaier, C. & Ståhls, G. 2008: Finnish Pipunculidae (Diptera) studies Part II: an annotated checklist of Finnish big-headed flies. Sahlbergia 13: 44–68.
- Kjærandsen, J. 2012: Checklist of Nordic fungus gnats (Diptera: Bolitophilidae, Diadocidiidae, Ditomyiidae, Keroplatidae, Mycetophilidae and Sciarosoma). Version 1.0 2012.01.05. Fungus Gnats Online 1. <http://sciaroidea.info/node/48341>.
- Nartshuk, E. P. and Andersson, H. 2013: The Frit Flies (Chloropidae, Diptera) of Fennoscandia and Denmark. Fauna Entomologica Scandinavica 43. Brill, Leiden, 282 s.
- Paasivirta, L. 2012: Finnish Chironomidae. Chironomus 25, 47–70. <http://www.ntnu.no/ojs/index.php/chironomus/article/view/1546/1439>.
- Pont, A. 1984: A revision of the Fanniidae and Muscidae (Diptera) described by Fallén. Entomologica Scandinavica 15: 277–297.
- Rozkošný, R. 1984: 14 The Sciomyzidae (Diptera) of Fennoscandia and Denmark. Fauna Entomologica Scandinavica 14, Brill, Leiden, 224 s.
- Salmela, J. 2012: Annotated list of Finnish crane flies (Diptera: Tipulidae, Limoniidae, Pediciidae, Cylindrotomidae). Entomologica Fennica 22: 219–242. Available from: <http://ojs.tsv.fi/index.php/entomolfennica/article/view/5002/4535>.
- Salmela, J. 2006: Suomen vaaksaiset, kummitussääsket, perhossääsket, sinkilähyttysset ja norosääsket (Diptera, Nematocera) – ekologia, levinneisyys ja uhanalaisuus. Alustava raportti. Jyväskylä. 75 s. <http://www.ymparisto.fi/download.asp?contentid=82642>
- Spencer, K. A. 1976: The Agromyzidae (Diptera) of Fennoscandia and Denmark. Fauna entomologica Scandinavica 5(1-2). Scandinavian Science Press, Klampenborg, 606 pp.
- Vuorimies, J. 1984: Kaksi maalle uutta *Haematopota*-lajia (Tabanidae). Notulae Entomologicae 64: 203.
- Winqvist, K. 2011: Ruissalon kärpäsiistä (Diptera, Brachycera). w-album 11: 3–23.